

KOMUNIKAT
Krajowego Zarządu PZD
z dnia 5 maja 2020 r.
w sprawie obowiązujących zasad gospodarowania odpadami komunalnymi
na terenie ROD

W związku z pojawiającymi się pytaniami na telefonicznych poradach prawnych dotyczących obowiązujących zasad gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie ROD, przypominamy, że w dniu 6 września 2019 r. weszła w życie ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, która zmieniła system wywozu śmieci, w tym z terenów ogrodów działkowych.

Do najważniejszych zmian, które ww. nowelizacja wprowadziła należy to, że:

- ROD mogą rozliczać wywóz śmieci na podstawie indywidualnych umów albo na podstawie deklaracji „śmieciowych”. ROD nie będą już objęte ryczałtową opłatą za wywóz odpadów,
- ROD rozliczające wywóz śmieci na podstawie deklaracji „śmieciowych”, nie będą płacić opłat, które przewyższają maksymalne stawki opłat,
- w sytuacji podjęcia przez radę gminy/miasta uchwały w sprawie objęcia nieruchomości niezamieszkanymi, na których powstają odpady komunalne (w tym ROD) gminnym systemem wywozu odpadów, zarządy ROD będą mogły same zdecydować, czy chcą do tego systemu przystąpić, wyrażając pisemną zgodę,
- wszyscy są zobowiązani do segregacji śmieci. Niedopełnienie tego obowiązku przez m.in. ROD będzie skutkowało koniecznością zapłaty „kary” w wysokości co najmniej dwukrotności, a maksymalnie czterokrotności ustalonej opłaty.

Rady gmin i miast zostały zobowiązane dostosować swoje przepisy do aktualnych rozwiązań prawnych wynikających z nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w terminie 12 miesięcy, czyli do 6 września 2020 r. Część gmin i miast nie czekając na upływ ww. terminu zaczęła już przygotowywać i uchwałać nowe przepisy miejscowe. Część gmin i miast uchwaliła i wprowadziła zmiany w 2019 r. Duża część gmin i miast uchwaliła i wprowadziła zmiany od 1 stycznia 2020 r. (zwłaszcza w zakresie obowiązku segregacji śmieci). Pozostała część gmin i miast aktualnie przygotowuje swoje przepisy miejscowe, zaś pozostałe czekają do ostatniego możliwego terminu tj. do 6 września 2020 r. Istnieją gminy i miasta, których przepisy miejscowe były zgodne z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach i nie dokonywały w nich żadnych zmian, w szczególności w regulaminach utrzymania czystości i porządku.

Gminy i miasta zmieniając przepisy miejscowe m.in.:

- 1) pozostawiają ROD w systemie gminnym, w którym zarządy ROD rozliczają wywóz śmieci na podstawie deklaracji „śmieciowych”, albo podejmują uchwały o wyłączeniu ROD z systemu gminnego (wówczas zarządy ROD muszą zawrzeć umowy z prywatnymi lub komunalnymi podmiotami odbierającymi odpady i indywidualnie wynegocjować zasady odbioru odpadów, w tym wysokość opłat). Część gmin podejmuje też uchwały o włączeniu ROD do systemu gminnego,
- 2) w przypadku ROD w systemie gminnym, rezygnują z pobierania ryczałtowych stawek opłat za wywóz odpadów, które były odgórnie narzucane ROD i naliczane najczęściej od liczby działek ogrodowych, niezależnie od ilości śmieci wytwarzanych na ich terenie,
- 3) w przypadku ROD w systemie gminnym, obniżają maksymalne stawki opłat za wywóz odpadów, aby nie przekraczały one maksymalnych stawek ustawowych. Przypomnijmy, że **w 2020 r. maksymalne stawki opłat nie mogą przekroczyć 58,20 zł za odbiór pojemnika o poj.**

1100 litrów lub 18,19 zł za odbiór worka o poj. 120 litrów. Za pojemniki lub worki o mniejszej lub większej pojemności, maksymalne opłaty powinny być ustalone w wysokości proporcjonalnej do ich pojemności (Obwieszczenie Prezesa GUS z dnia 31 marca 2020 r. w sprawie przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem w 2019 r.),

4) w przypadku ROD w systemie gminnym, wielu zarządom ROD umożliwiono składanie deklaracji opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi tylko za okresy, kiedy działkowcy przebywają na terenie ROD. Za okresy poza sezonem działkowym, zarządy ROD mogą składać deklaracje tzw. zerowe,

5) w przypadku ROD w systemie gminnym, wprowadzają „kary” za brak realizacji obowiązku w zakresie segregacji odpadów. Ich wysokość jest różna w zależności od gminy, miasta (od 2 do 4 krotności ustalonej opłaty).

Jednocześnie, miasta i gminy ustalają szczegółowe zasady w zakresie segregacji śmieci. Związane to m.in. z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie *szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów*, które określa m.in. szczegółowy sposób selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów oraz kiedy wymóg selektywnego zbierania uważa się za spełniony. Zgodnie z nim, **do 30 czerwca 2022 r.** miasta i gminy są zobowiązane ujednoczyć pojemniki na odpady komunalne. Ma obowiązywać zasada, że segregacji będzie podlegał papier, szkło, metale, tworzywa sztuczne oraz odpady podlegające biodegradacji, ze szczególnym uwzględnieniem bioodpadów. Ma być 5 lub 6 rodzajów pojemników na odpady komunalne tj.

1) niebieski – na odpady z papieru, w tym tektury, odpady opakowaniowe z papieru i odpady opakowaniowe z tektury,

2) zielony – na odpady ze szkła, w tym odpady opakowaniowe ze szkła (ewentualnie tylko na szkło kolorowe)

3) biały – na odpady ze szkła bezbarwnego, jeżeli miasto lub gmina postanowi o zbieraniu szkła z podziałem na szkło bezbarwne oraz kolorowe,

4) żółty – na odpady metali, w tym odpady opakowaniowe z metali, odpady tworzyw sztucznych, w tym odpady opakowaniowe tworzyw sztucznych, oraz odpady opakowaniowe wielomateriałowe,

5) brązowy – na odpady ulegające biodegradacji, ze szczególnym uwzględnieniem bioodpadów,

6) inny – na pozostałe odpady. Kolor pojemnika na odpady zmieszane może dowolnie ustalić gmina np. czarny.

Z powyższego wynika, że na każdej nieruchomości będzie musiał być pojemnik na bioodpady, niezależnie od tego, czy na danej nieruchomości takie odpady są wytwarzane czy też nie (w związku z ich kompostowaniem). Związane jest to z tym, że nie wszystkie odpady organiczne można kompostować. W szczególności nie można wrzucać do kompostowników: części roślin porażonych przez choroby i szkodniki oraz chwastów w pełnej dojrzałości, które to mogą spowodować, że kompost będzie niezdatny do użytku. Tego typu odpady należy wówczas wyrzucić do pojemnika na bioodpady. W związku z epidemią warto również wspomnieć o wytycznych Ministra Klimatu i Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie *postępowania z odpadami wytwarzanymi w czasie występowania zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2 i zachorowań na wywoływaną przez niego chorobę COVID-19* (dostępnymi na www.gov.pl), zgodnie z którymi odpady wytworzone przez osoby zdrowe takie jak: środki zapobiegawcze (maseczki, rękawiczki) powinny być wrzucane do pojemnika/worka na odpady zmieszane.

W związku z powyższym, z uwagi na przygotowywane i uchwalane zmiany w przepisach miejscowych wydawanych przez rady miast i gmin, zachęcamy zarządy ROD i kolegia prezesów ROD przy wsparciu Okręgów PZD do aktywnego udziału w sesjach rady gmin i miast gdzie uchwalane są zmiany w przepisach lokalnych (w okresie epidemii radni mogą obradować w trybie zdalnym) oraz monitorowania, w tym na stronach internetowych urzędów miast i gmin zmieniających się przepisów zwłaszcza w regulaminach utrzymania czystości i porządku w gminach dotyczących gospodarowania odpadami na terenie ROD, które decydują o systemie zbierania i wywozu śmieci z terenów ROD oraz wysokości opłat z nimi związanych, które zarząd ROD pobiera od działkowców w ramach opłaty śmieciowej.

W przypadku uchwalenia przez radę miasta lub gminy przepisów prawa miejscowego niezgodnych z prawem, zarządy ROD, kolegia prezesów przy wsparciu merytorycznym Okręgów PZD (prawników i radców prawnych) powinni informować o swoich zastrzeżeniach organ nadzoru (wojewodę albo regionalną izbę obrachunkową), jak również skarżyć takie uchwały do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

Krajowy Zarząd PZD

Warszawa, dnia 5 maja 2020 r.